

Universitätsbibliothek Paderborn

**Dialogvs De Veneratione & inuocatione sancto[rum],
co[n]tra perfidia[m] Lutherana[m], ad reuerendissimu[m]
in Chr[ist]o patre[m], illustrissimu[m]q[ue] principe[m] &
d[omi]n[u]m D. Herma[n]nu[m] de ...**

Hoogstraten, Jacobus van

Coloniæ, 1524

VD16 H 4813

Lonicer[us] co[n]tinuo ad pr[a]ecede[n]tia. Cap. VI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-35673

Caput - sextum.

uita nřa, cū iřpa noř ořm uiuificatorē protulerit, nec etiā te
mere decantat spes nřa, affulget em̄ nob̄ nō uulgaris spes,
q̄ eius p̄ces nos salutē posse cōsequi. Qz aūt scribis nos ca-
nere de ea, q̄ ipsa sit salus nřa, de tua illa uanissima ac men-
daciſſima deprōptū est officina. Nā & ipſe cantus hoc in-
dicat, q̄ nō salutē, sed dulcedinē exprimit, dictionē enim
trifſyllabam exigit.

¶ Lonicer⁹ cōtinuo ad p̄cedētia. Cap. VI.

LONICE **S**ed aīs uiui oram⁹ mutuo, alter pro altero p̄ces ad deū
continuo ad fundimus, id qđ hoc loco Paulus q̄q̄ poscit, Itē sancti
præcedentia dū adhuc in corpe eēnt, magna bona sunt ecclīæ cōſe-
cuti, & mortui p̄ ecclīa nihil faciēt. Añs ueri⁹ est q̄ q̄ qđ
hæſitationis admittat. Cōſequēs uero amplecti nō possū,
dū ſcriptura nequeat probari.

THEOLO **¶** Diuū Hiero, audiamus, q̄ & te & patrē tuū uigilātiū
Hieronymus nimis graphicē ſuis depingit coloribus, Dicis (inqt) in li-
bello tuo, q̄ dū uiuimus mutuo orare pro nobis poſſum⁹,
poſtq̄ mortui fuem⁹, nulli⁹ ſit pro altero exaudiēda ořo
p̄ſertim quū martyres ultionē ſui ſanguinis obſecrātes, im-
petrare nō potuerūt. Si aplī & martyres adhuc in corpore
cōſtituti, p̄nt orare pro cæteris, qñ adhuc pro ſe dñt eē ſo-
liciti, q̄to magis poſt uictorias coronas atq; triūphos; &c.
poſtq̄ cū Chrō eē cœperūt, minus ualebūt. Paulus aplūs
&c. poſtq̄ resolutus, cū Chrō eē cœperit, tūc ora clauſur⁹
eſt, & pro his q̄ in toto orbe ad ſuū euangeliū crediderūt,
mutire nō poterit, meliorq; erit uigilātius canis uiuus q̄ il-
le leo mortuus. Et paulo poſt Basilidis antiq̄ haeretici &
impitæ ſcientiæ incredibilia portēta proſequeris, & ppo-
nis, q̄ totius orbis authoritate dānat. Et ite. Rides de re-
liquijs martȳ & cū authore huius haereſeos Eunomio,
ecclīæ Ch̄i calūniā ſtruis &c. ſcribit aduersus haeretim
tuā &c. Tertullianus uir eruditissim⁹ inſigne uolumē, qđ
Scorpiacū uocat &c. Hactenus Hiero. Vides ne nūc eos
q̄s habes antesignanos antiq̄ſſimos ſuisse haereticos, pdi-
tissimosq; hoīes, ac doctrinā tuā nō mō nřis t̄pibus, uerūe,
tuā olim totius orbis autoritate dānatā. At capio (pulchre

De invocatione sanctorum.

em̄ ingeniū tuū calleo)qd dicturus es. Sic em̄ Hiero, incus, Hiero, id qd dicit scriptura, authoritate nō tuef, non citat huius sciētiā fide dignos authores. Quid ergo? An tibi patū eē uidef id renouare, ac instillare aurib⁹ hominū qd olim ab oībus dānatū ac irritū factū eē cōstat? Quid re nouas doctrinā, & eā plus q̄ pestiferāt qd eā reducis in hominū memoriā? Uerū expecta paulisper, faciam ne hic su⁹ gae locus tibi remaneat.

¶ Sed uideamus Paulū. Primū petit q̄ oremus pro oībus mēbris noīris, sicut et Ch̄s orare iussit. Pater noster non pater meus &c. Deinde sequit̄, unū deū uelle oēs homines saluos fieri, unū mediatorē dei & hoīm. Deus uult oēs hoīes saluos fieri, nō tñ suis uiribus & suo conatu. Ita q̄ orandū est pro om̄ib⁹. Hæc aut̄ oīa ad uiuentes, non ad uita defunctos spectant. Est uero un⁹ mediator, om̄ies em̄ mēbra de uiuo Ch̄fi sumus corpe, om̄ia tā bona q̄ mala cuiuscūq; mēbri toti q̄q; corpori cōia sunt. Singula membra pro om̄ib⁹ orant unius corporis sui & om̄ ch̄ianor⁹.

¶ Et si hoc in loco aplm ad eos sermonē habere cōstet, q̄ nōdū e uita emigrarūt & nō ad cœlicolas, q̄ iā lucē inaccessibilē cōtēplantes, apliceæ instructionis nūc indigēt minime, tu tñ uelim oñdas si potes, cur officia q̄ in ecclia militante, charitatis sunt & dilectionis, releganda ueniant ab ecclia bītō & triūphante, cuius illa qdā extat figura. An nō electi ac sancti dei, supnæ priæ ciues, cœlestis curiæ uehementer cupiant accessionem fieri, numerūq; indies augeri quū ad hoc manibus pedibusq; in uita cōstituti contendunt? Ve de hoc capite finali excussior sermo habebitur. Porro q̄ nullius momēti, q̄ ridicula sit ea cōsequentia, quā subinde p̄tendis, qñ dicis. Est unus mediator unius corporis sui & om̄iu ch̄ianor⁹ Ch̄s, ergo sancti in cœlo, non orant, uel ex hoc p̄spicere posses, nisi om̄ino sensu mēteq; careas, q̄ eadē opa, cōtrate q̄q; sic dici posset. Est un⁹ mediator om̄iu ch̄ianor⁹ Ch̄s, ergo sancti mortale uitā agentes, nō hñt orare pro corpe ecclia ch̄ianæ. Qđ reuera plane hæreticū est, Cæter⁹ de unico mediatore frēquēs fe

LONICE.
continuo ad
præcedentia.

I. Timo. ii
Retorsio argu
menti in au
thorem,

Caput sextum.

Tripli mō
Christus me-
diator est.

q. Corin. v.

Deutero. v.
Hebræ. v.

I. Iohan. ii.

LONICE.
paulo post
prædicta.

THEOLO
Retorsio ar-
gumenti in
authorem.

Hebræ. v.

stū agis, semel igīt hui⁹ rei mō capax sis, noticiam accipe.
Sol⁹ Ch̄s de⁹ & hō ē, sol⁹ igīt Ch̄s scdm cōmunionē na-
ture eoꝝ, int⁹ q̄s mediat, mediator ē. Rursus sol⁹ Ch̄s nīæ
redēptionis ab æternæ pditiōis reatu, cōdignū p̄ciū p̄sol⁹
uit, q̄ sane exoluto, de⁹ placat⁹ est, & mūd⁹ deo recōciliat⁹,
sicut scriptū est, De⁹ recōciliauit sibi mūdū p̄ Ch̄m. Erat
eīn de⁹ in Ch̄o sibi mūdū recōciliās, id ē in Ch̄i hūanita-
te, q̄ diuinitati cōiūcta est. Proīn sol⁹ etiā Ch̄s & redimē-
do & recōciliando, mediator dei & hoim ē. Et q̄uis iñ tres
mediatiōis modi puræ creature nō sint cōicabiles, nihil tñ
officiet, si sub summo nīo mediatore & aduocato qdā ali⁹
in p̄cando & interpellādo, uelut scđarij, ponant mediato-
res, quēadmodū & Moses stetit medi⁹ inter deū & Israel,
Et sicut scriptū est. Ois pōtifex ex hoib⁹ assumpt⁹, p̄ hoib⁹
bus cōstituit in his q̄ sūt ad deū, ut offerat sacrificia p̄ p̄ctis
Neq̄ in his derogat dignitati suīm illi⁹ inf⁹ pellatoris, quē
aduocatū habem⁹ in cœlis, sed suę bonitatis liberalitas de-
clarat, ex eius q̄ppe meritis omnes sanctor⁹ preces suā ac-
ceperunt efficaciam.

¶ Etiam si uiuentes oramus pro alijs, nō ideo mediato-
res sumus. Ch̄s eīn est ille unus, quē deus placide intue-
tur &c. qui nisi interpellator noster foret, preces nīæ nul-
læ essent, iccirco ipse est unus & primus mediator.

¶ Vniuersa hæc obuīs (ut aiunt) ulnis amplectimur, q̄
uerificari etiā citra oēm ambiguitatē & controuersiam af-
firmamus, in cœlo pariter & in terra, Nā nisi Ch̄s inter-
pellator noster foret, profecto uacua esset oīm sanctorū
in cœlestibus postulatio. Sed sicut absurdā prorsus & mi-
nime cōsentanea illatio est, Sācti in terris ideo nō sunt me-
diatores, qa Ch̄s un⁹ est & prim⁹ mediator, ergo sancti in
terrīs nō orāt pro p̄ctōribus. Ita reuera ridicula est illatio,
parē de sc̄tis cœlestis illi⁹ aulē incolis astruere sniam, Ch̄s
nāq̄, licet unus sit & prim⁹ oīm mediator, dign⁹ nimis q̄
p̄ sua apud patrē reuerētia nullā patiā repulsam, nō ē tñ
cur his tā frigidis rōnibus mediatoris nomē ab hoib⁹ oīno
tollere nitaris. Et si eīn mediatoris nomē scripturæ sacræ

De invocatione sanctorum.

Ecce textus non exprimat, res tamen ipsa nostra, & quod per nomen invenerit, omni ex parte scripturæ consolana est, id quod Moses apud Deutero v. in insinuatione testam dicens, Sequester & medius fui inter Psalms. cv. dominum & uos. Et Psalmus. inquit. Si non Moses stetisset in conspectu Ezech. xxij. fractione in conspectu eius. Denique propheta ait. Quia si uiuitur uitium, quod poneret sepem inter me & inter terram.

¶ Quid si salus, uita, & spes, uel ex beatâ uirgine Maria, uel LONICE, ullo sectore pederet nobis, eent multi mediatores, sed cum ille continuo ad li nos non redeemerunt, mediatores esse non possunt. præcedentia.

¶ Si nostra salus ea necessitate ex diuina pederet uirgine, ut THEOLO eam donare Christus non sine uirgine, uel ipsa tribuere possit salutem sine Christo, tunc reuera ad salutem nostram uirgo minus sufficeret, & mediatores eent plures. Hoc autem quod nemo uel persomniū cogitat, prodat se Lutherana nequitia necesse est quod tam inutiliter in dubium uocat, recte unam oim oculis quod maxime conspicuam.

¶ Clarus est ergo uertires istos metiri & sacrificulos, quod LONICE cantillant, uita, salus, & spes nostra. Item regina cœli quod que continuo ad meruisti portare &c.

¶ Heretico more, eos medacij insimulas, quod non posse expugnare solum, oim ipse hominem medacissimum. Veneri Mentitur Lucifer hæretico consuetudine, ut quem bonis rationibus supare theranus de neqas, conuicijs & pbris adoriaris, ultra quod extremum est erga ecclesia, uersatiōibus recte oem consolicias. Sed dicito quod mihi, quoniam sit ea ecclia quod in catholicismo Salve regina (ut ait) cantillauerit, salus, spes nostra. Mihi sane nulla occurrit. Porro arbitraris ne in expiabile culpm, si interdum pro christifidelium affectu, uirgo deipara ex salutatiōis consuetudine pronunciet salus nostra: ut quod naufragati iam modo salutis ediderit autorē? Neque enim alia ratione salus dicitur Maria, nisi quod salvatorē protulerit mundo, uel etiam quod assidue sollicita sit pro miseratione filiorum Euæ salute, quam quidem sententiam etiam si te ruperis, nunquam poteris optimere. Sed ut plenus stomacho tuo satissimam, & non queraris frigidum esse interpretamentum. Enscripturam tibi profero, cuius testimonio, discas, uentre istos & sacrificulos (ut uocas) non mentiri, quotiens

Caput quintum.

Abdie.
Gene xli.
Iudihc. iiij.

cantillant (si tñ faciunt) uita salus &c. Scriptū em legimus
Et ascendent saluatores in montē Syon, Pharao q̄q; Rex
Aegypti uertit nomen Ioseph, & uocauit saluatorē mun-
di. Et in lib. Iudicū legit, q̄a suscitauit eis dñs saluatorem.
Scriptura nō dedignat hoies saluatoris noīe, Et tu tā sua-
uis hō, uetas saluaticē ac salutē nūcupari q̄ nō unū aut al-
terū cōmodū, sed totius nobis salutis plenitudinē attulit.

Lonicerus cōtinuo ad p̄cedentia. Cap. VII.

LONICE,
continuo ad
p̄cedentia.

Christus uero imperauit fidelib' suis, ut & ipsi orent
pro se inuicē, nēpe q̄ & ipsi sunt filij dei, & cōfratres
Ch̄ri. Sācti uero q̄ uita defuncti sunt, quū uultui dei
nō appareant ut Ch̄s, nō intercedūt, maxime dū ne ullus
qdē scripturæ locus doceat &c. qd ergo inuocam?

THEOLO
Retorsio ar-
gumenti in
authorem.

Viri sancti quantūlibet etiā uitæ sanctimonia pollentes, dū in hoc corpe adhuc a dño pegrinant, uultui dei nō apparent ut Ch̄s. Etem Ch̄i p̄sentatio in hūana (quā cō-
lo intulit) natura, interpretabilis qdā est pro nobis conti-
nuataq; interpellatio, nēpe ut deus p̄, eorū nequeat nō mi-
sereri, q̄ naturā tā eminēter uiderit exaltatā in filio, Hac
lege & ad hūc certe modū, neq; sancti uiuentes, neq; cōlū
incolentes, uultui diuino apparent. Nō reclamatu, aūt te
puto, qd supius affirmasti, qm̄ uiuētes orare possimus pro
iuicē. Quæ nā igi' rogo cōsecutio, que illatio, sancti uita
defuncti nō apparent deo ut Ch̄s, ergo nō orant pro ui-
uis. Et uiuentes intercedunt pro se inuicē, q̄ tñ uultui dei
nullo mō apparent, nedū ut Ch̄s. Sed hoc cōueniebat cā
dori ch̄riano, sic semel spoliare sc̄tōs, ut qd habebāt hono-
ris et p̄tatis in exilio, careāt in patria. Ve, q̄a iā forte odo-
rari cōepisti, oēm simulationis umbrā detectā iri, & rati-
unculā hāc p̄fōliciē p̄posito tuo fuisse accōmodā, ut
pote quā totus pene orbis iā, uelut ineptissimā p̄suasionē,
derideat, uiideo te iā sarcinas cōponere, & ad cōsuetū toti
p̄fidiae oīmq; hāreticorū asylū, q̄sī propriū recurrere ad se
dē, ut dicas sc̄tōrū inuocationē, in nullo scripturæ sacrę lo-
co eē expressam, ignorans illotissime grāmatista, locū ab
authoritate apud dialecticos, unū eē oīm infirmissimū, si